

شناسایی مخمرهای ایزوله شده از خمیر ترش‌های بومی ایران با استفاده از تکنیک پی سی ار

محمد جواد اکبریان میمند^۱، مرتضی خمیری^{۲*}، علیرضا صادقی ماهونک^۲، مهران اعلمی^۲

۱- دانش آموخته کارشناسی ارشد گروه علوم و صنایع غذایی دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان

۲- دانشیار گروه علوم و صنایع غذایی دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان

(تاریخ دریافت: ۹۳/۱/۱۸ تاریخ پذیرش: ۹۳/۵/۲۴)

چکیده

خمیر ترش، خمیری است که از آب و آرد تشکیل شده است و میکروارگانیسم‌های اصلی آن باکتری‌های اسید لاکتیک و مخمرها هستند. فرایند تخمیر خمیر ترش بر پایه تخمیر لاکتیکی و الکلی است که به ترتیب توسط باکتری‌های اسید لاکتیک و مخمرها انجام می‌شود. هم‌چنین این میکروارگانیسم‌ها نقش مهمی در بهبود طعم، بافت و ماندگاری فراورده‌های نانوائی ایفا می‌کنند. در این پژوهش، نمونه‌های خمیر ترش جمع‌آوری شده از مناطق مختلف ایران به منظور بررسی فلور مخمری، مورد مطالعه قرار گرفتند. جهت رسیدن به این هدف، مخمرها با روش مورفولوژی کلنی جداسازی و سپس جهت شناسایی دقیق با جفت آغازگرهای عمومی قارچ‌ها، ژن ۲۶S rRNAs تکثیر داده شد. قطعاتی که تکثیر شدند، پس از خالص‌سازی به منظور توالی‌یابی به شرکت بیوساینس انگلستان ارسال شد. سپس با مقایسه توالی‌های حاصل با توالی‌های موجود در بانک اطلاعاتی ژنتیک (NCBI)، گونه‌ی مخمرهای مورد مطالعه شناسایی شدند. نتایج نشان داد که مخمرهای ایزوله شده شامل ساکارومایسس سرویزیه، ساکارومایسس اگریگوس، ایساتچینیکا اورنتالیس، تورولوسپورا فرانسیسکا، تورولوسپورا دلبروکی و پیشیا فرمنتاس بودند که گونه‌های غالب مربوط به ساکارومایسس سرویزیه و ساکارومایسس اگریگوس بودند.

کلید واژگان: خمیر ترش، روش مورفولوژی کلنی، ژن ۲۶S rRNAs، مخمر.

* مسئول مکاتبات: khomeiri@gau.ac.ir

۱- مقدمه

خمیر ترش یک سیستم بیولوژیکی بسیار پیچیده است و اساس تشکیل آن همزیستی بین فلور میکروبی آرد و کشت های تجاری لاکتوباسیلوس^۱ می باشد که به عنوان آغازگر اختصاصی و به دلایل خاص مانند بهبود آروما و طعم، افزایش زمان ماندگاری، ارزش تغذیه ای و یا حتی ایجاد خواص سلامتی بخش در فرآیند تخمیر نان مورد استفاده قرار می گیرد. در خمیر ترش بر اساس اثر متقابل اسید لاکتیک باکتری ها و مخمرها، ترکیبات فعال عطر و طعم تولید می شود. اسید لاکتیک باکتری های هتروفرمنتاتیو عمدتاً اتیل استات، الکل های معین و آلدئیدها را تولید می کنند، در حالی که اسید لاکتیک باکتری های هموفرمنتاتیو، دی استیل و دیگر کربونیل ها را سنتز می کنند. در تخمیر مخمری ایزوالکل ها تولید می شوند که شاید در تولید عطر و طعم نهایی محصول مشارکت کمی داشته باشند. فروکتوز، گلوکز یا سیترا ت موجود در خمیر نیز می توانند مشارکت اسید لاکتیک باکتری ها را در تشکیل مواد فرار در پخت را افزایش دهند. البته واکنش های مایلارد و کاراملیزاسیون نیز در عطر و طعم محصولات نانوائی دخالت دارند [۱].

مهم ترین وظیفه ای که مخمرها در تهیه نان دارند، پوک کردن محصول از طریق متابولیسم مخمرها و ایجاد گاز دی اکسید کربن می باشد. علاوه بر این مخمرها الکل، آلدئید و اسیدهای آلی نیز تولید می کنند که در تشکیل عطر و بوی نان و محصولات پخت اثر می گذارند. مخمرهای موجود در خمیر ترش، بر باکتری های گرم منفی که از طریق آلودگی آرد یا خمیر ترش وارد خمیر می شوند، اثر آنتی بیوتیکی دارند. این مخمرها از نظر سیستماتیک دارای گروه یکسانی نیستند و در بین آن ها گونه های مختلف

ساکارومایسس^۱، ترولوپسیس^۲، تورولا^۳، مایکوتورولا^۴، مایکودرما^۵ و هانسولا^۶ نیز می توانند فعالیت کنند [۲].

امروزه ابزارهای جدیدی برای طبقه بندی و شناسایی باکتری های اسید لاکتیک در حال جایگزین شدن هستند که روش های قدیمی که بر پایه فنوتیپ بودند را تکمیل می سازند. برای کاربردهای روزمره، مطمئن ترین روش، توالی یابی ژن ۱۶S rRNA بر پایه ی PCR و الگوهای پروتئین محلول است. برای تعیین موقعیت فیلوژنیک گونه ها و جنس ها، RNA ریبوزومی (rRNA) مناسب تر است؛ زیرا این توالی هم دارای نواحی کاملاً حفظ شده و هم نواحی کمتر حفاظت شده می باشد. در حال حاضر، تعیین توالی rRNA باکتری ها کار نسبتاً آسانی است. تاکسونومی کنونی تا میزان زیادی بر اساس روابط فیلوژنیک استوار است که براساس کار توالی های ژنتیکی حاصل شده است [۳].

در گذشته برای تعیین توالی این ژن از روش نسخه برداری معکوس استفاده می شد [۴] اما امروزه تعیین توالی این ژن ها، با استفاده از واکنش زنجیره ای پلیمرز (PCR) صورت می گیرد [۵]. مقایسه این توالی ها، قدرتمندترین و صحیح ترین تکنیک را برای تعیین روابط فیلوژنیک میکروارگانیسم ها فراهم می آورد [۶]. یکی از مزایای مهم این روش، شناسایی و توصیف دقیق جنس های جدید می باشد [۷].

هدف از این پژوهش شناسایی مخمرهای ایزوله شده از خمیر ترش های ایرانی که از مناطق مختلف ایران جمع آوری شدند، بود.

۲- مواد و روش

۲-۱- مواد

موادی که در این پژوهش استفاده شدند شامل محیط کشت های Y.G.C آگار، YM براث، بافرتریس بورات اتیلن دی آمین تترا استیک اسید (TBA)، کلروفرم، اتانول و مستر میکس بودند.

1. *Saccharomyces cerevisiae*
2. *Torulopsis*
3. *Torula*
4. *Mycotorula*
5. *Mycoderma*
6. *Hansenula*

1. *lactobacillus*

۲-۲- روش آماده‌سازی نمونه‌های خمیرترش

نمونه‌های خمیرترش از نواحی مختلف ایران شامل گنبد، گرگان، مشهد، همدان، شهربابک، کرمان، لار، تهران، شهرکرد و زاهدان جمع آوری و در دمای ۲۰- درجه سلسیوس نگهداری شدند. سپس طی دو مرحله و در شرایط استریل فعال سازی شدند. بدین منظور نمونه‌های خمیر ترش به مدت ۲۴ ساعت در دمای ۳۰ درجه سلسیوس گرم خانه‌گذاری شدند. پس از آن ۱۰ گرم از هر نمونه خمیر ترش در شرایط استریل با ۹۰ میلی‌لیتر محلول سرم فیزیولوژی (۸/۵ گرم کلرید سدیم در لیتر) مخلوط و یکنواخت گردید و در دستگاه استومیکر (مدل سیوارد، ساخت کشور انگلستان) به مدت ۱ دقیقه و با دور نرمال هموژن گردید. سپس محلول رویی به عنوان رقت 10^{-1} برای تهیه رقت‌های بعدی مورد استفاده قرار گرفت. رقت‌های 10^{-2} تا 10^{-5} در محلول کلرید سدیم ۱۰۰ درصد تهیه شد. آزمایشات فوق در دو تکرار انجام شدند (۸،۹ و ۱۰).

۲-۳- روش کشت

به منظور کشت باکتری و مخمرها از روش کشت سطحی استفاده شد. در این روش ۰/۱ میلی‌لیتر از رقت تهیه شده به وسیله سمپلر بر سطح محیط Y.G.C آگار تزریق و سپس با میله‌ی شیشه‌ای پخش شد. پس از خشک شدن، پلیت در شرایط هوازی و دمای ۲۵ درجه سلسیوس گرم‌خانه‌گذاری گردید [۱۱].

۲-۴- استخراج DNA از جدایه‌های مخمری

به منظور استخراج DNA از کلونی‌های تک خالص سازی شده، از کیت‌های استخراج DNA (U.S.A, Fermentas) استفاده شد. بدین صورت که:

۱- ۱۰ تا ۲۰ میلی گرم از سلول‌های باکتریایی در ۲۰۰ میکرولیتر بافر تریس اتیلن دی آمین تترا استیک اسید (TE بافر)^۱ حل شد

1. Trisethylene diamine tetra acetic acid buffer

۲- ۲۰۰ میکرولیتر از نمونه با ۴۰۰ میکرولیتر از lysis solution مخلوط و در دمای ۶۵ درجه‌ی سلسیوس به مدت ۵ دقیقه گرم‌خانه‌گذاری شد.

۳- فوراً ۶۰۰ میکرولیتر کلروفرم اضافه و با ۳ تا ۵ بار زیر و رو کردن آرام مخلوط امولسیفیه شد و نمونه در ۱۰۰۰۰ rpm به مدت ۲ دقیقه سانتریفوژ شد.

۴- آماده کردن precipitation solution (بدین منظور ۷۲۰ میکرولیتر از آب دیونیزه استریل با ۸۰ میکرولیتر supplied 10X concentrated Precipitation Solution مخلوط شد.

۵- قسمت آبی بالایی (سوپرناتانت) حاوی DNA را به یک تیوپ جدید انتقال داده و ۸۰۰ میکرولیتر از محلول تازه آماده شده مرحله ۳ به آن اضافه شد. مخلوط به آرامی با زیر و رو کردن به مدت ۱ تا ۲ دقیقه در دمای اتاق هم زده و در ۱۰۰۰۰ rpm به مدت ۲ دقیقه سانتریفوژ شد.

۶- سوپرناتانت به طور کامل جدا شد و رسوب DNA به آرامی در ۱۰۰ میکرولیتر از محلول NaCl حل شد.

۷- ۳۰۰ میکرولیتر اتانول مطلق را اضافه و اجازه داده شد تا DNA رسوب کرده (۱۰ دقیقه در ۲۰- درجه سلسیوس) و سپس به مدت ۳ تا ۴ دقیقه با سرعت ۱۰۰۰۰ rpm به مدت ۳ تا ۴ دقیقه سانتریفوژ و اتانول حذف شد.

۸- غلظت DNA به وسیله اسپکترومتر و هم چنین به صورت چشمی در ژل آگار اندازه‌گیری شد (کیت فرمتاز).

۲-۵- واکنش PCR

واکنش PCR در حجم نهایی ۵۰ میکرولیتر با مقادیر بهینه شده‌ی جدول ۱ انجام پذیرفت. پرایمرهای مورد استفاده جهت تکثیر ژن ۲۶ S rRNA شامل 5' GCATAT CAATAA GCG 3' و 5' GGT CCG TGT TTC 3' و 5' GAG GAA AAG 3' بودند [۱۲].

جدول ۱ میزان مواد استفاده شده در واکنش PCR

مقدار	مواد
۲۵ میکرو لیتر	مستر میکس (۲X)
۰/۱ - ۱ میکرومول	پرایمر رفت
۰/۱ - ۱ میکرومول	پرایمر برگشت
۱۰ پیکومول - ۱ میکرومول	DNA الگو
رسیدن به حجم ۵۰ میکرو لیتر	آب مقطر
۵۰ میکرو لیتر	حجم نهایی

پس از اضافه کردن هر یک از اجزای مخلوط واکنش، دمای به صورت جدول ۲ تنظیم گردید. میکروتیوپ‌ها در داخل دستگاه ترموسایکلر قرار گرفتند و برنامه

جدول ۲ مراحل انجام واکنش PCR

تعداد سیکل	زمان	دما درجه سلسیوس	مراحل
۱	۳ دقیقه	۹۵	دنا تورهش‌دناولیه
	۴۰ ثانیه	۹۵	دنا توره شدن
۲۵-۴۰	۴۰ ثانیه	۴۵	اتصال پرایمرها
	۳ دقیقه	۷۲	طویل شدن
۱	۱۵ دقیقه	۷۲	طویل شدن نهایی

معادل ۵ میلی‌متر و رنگ سفید و کرم بودند انتخاب و سپس رنگ‌آمیزی شدند و کلنی‌هایی که مطابق شکل زیر بودند جهت شناسایی تکمیلی انتخاب شدند.

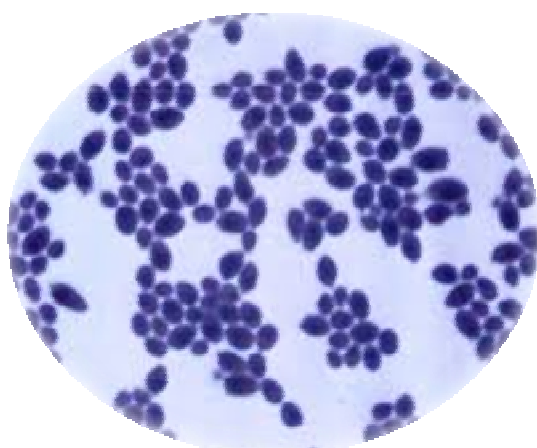
برای مشاهده نتایج واکنش PCR پس از بار گذاری واکنش‌های PCR در ژل آگارز ۱/۵ درصد، الکتروفورز با ولتاژ ۸۰ ولت و به مدت ۳۵ دقیقه انجام شد (۱۳).

۲-۶- تعیین توالی و مقایسه توالی‌ها

جهت تعیین توالی ژن‌های حاصل از رشد جدایه‌ها، واکنش‌های PCR به شرکت بیوساینس انگلستان ارسال گردید. از پرایمر F جهت تعیین توالی استفاده شد. با کمک برنامه BLAST توالی‌های حاصل با توالی‌های موجود در بانک ژنی (NCBI) مقایسه شدند. جدایه‌هایی که توالی‌شان با موارد موجود در سایت بانک اطلاعاتی ژنتیک (NCBI)، ۹۷ درصد یا به‌میزان بالاتری مشابهت نشان دادند به‌عنوان همان گونه شناسایی شدند.

۳- بحث و نتایج

در این پژوهش پس از کشت رقت‌های تهیه شده، نمونه‌هایی که دارای کلنی‌های صاف، گنبدی یا کروی شکل و دارای قطری

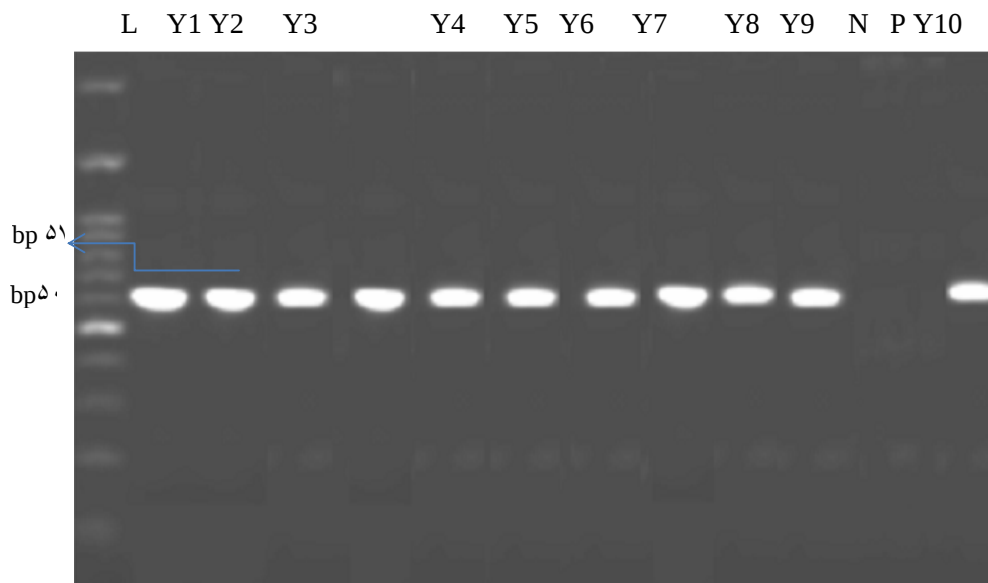

شکل ۱ تصویر مخمرهای شناسایی شده زیر میکروسکوپ با بزرگ-

نمایی ۱۰۰ X

داده شدند که نتایج حاصل در شکل ۲ آورده شده است.

پس از به دست آوردن کلنی خالص DNA، نمونه‌ها استخراج و سپس در واکنش PCR توسط پرایمرهای عمومی قارچ‌ها تکثیر

شکل ۲ تصویر آمپلیکون‌های ۵۷۵ bp حاصل از واکنش PCR ۲۶S rRNA در ژل الکتروفورز از سمت چپ: L - نردبان ژنتیکی، Y1-Y10 - جدایه‌ها، NC - کنترل منفی و NP - کنترل مثبت

وایست و نیسنز (۲۰۰۵) در تحقیقی حضور مخمرهای ساکارومایسس، تورولوسپورا، کاندیدا در خمیر ترش نان پانتون^۷ را نشان دادند (۱۴). ورنوچی و همکاران (۲۰۰۴) موفق به جداسازی و شناسایی مخمرهای کاندیدا مایلری^۸ و ساکارومایسس سرویزیه در طول فرایند تولید نان کلومبا^۹ بوسیله RAPD-PCR شدند [۱۵].

کاتینا (۲۰۰۵) گونه‌های مختلفی از مخمر را از خمیر ترش ایزوله کرد که گونه‌های غالب آن‌ها ساکارومایسس و پیشیا بودند [۱۶].

پس از انجام واکنش PCR، فراورده‌های واکنش جهت تعیین توالی به شرکت بیوساینس انگلستان ارسال گردید. نتایج حاصل از تعیین توالی با اطلاعات موجود در بانک اطلاعات NCBA مقایسه شد که بلاست توالی ۲۶rRNAs نمونه Y3 با توالی موجود در بانک اطلاعاتی ژنتیک (NCBI) در شکل ۳ آورده شده است. همان‌طور که در جدول ۳ مشاهده می‌شود نتایج حاصل نشان داد که مخمرهای ایزوله شده مربوط به ساکارومایسس سرویزیه، ساکارومایسس اگزیکوس^۱، ایساتچنیکا اورنتالیس^۲، تورولوسپورا فرانسیسکا^۳، تورولوسپورا دلبروکی^۴، پیشیا فرمتاس^۵ و کاندیدا پاراروگوسا^۶ بودند.

1. *Saccharomyces exiguous*
2. *Issatchenkiaorientalis*
3. *Torulasporafrancisciae*
4. *Torulasporadelbrueckii*
5. *Pichia fermentans*
6. *Candida pararugosa*

7. Panettone
8. *Candidamillieri*
9. *Caelumba*

جدول ۳ شناسایی مخمرهای ایزوله شده براساس ناحیه ۲۶S rRNA

نام گونه شناسایی شده	کد ثبت شده NCBI	درصد شباهت با زنجیره ثبت شده در NCBI	منطقه جمع آوری	کد ایزوله
<i>Issatchenkia orientalis</i>	AY305680.1	۹۹	گنبد	Y1
<i>Torulaspora franciscae</i>	U73604.1	۹۸	زاهدان	Y2
<i>Saccharomyces cerevisiae</i>	KF141670.1	۱۰۰	شهربابک	Y3
<i>Torulaspora delbrueckii</i>	JQ965838.1	۹۹	شهرکرد	Y5
<i>Candida pararugosa</i>	AF335972	۹۹	گرگان	Y8
<i>Saccharomyces exigueus</i>	JX645717.1	۹۷	تهران	Y4
<i>Pichia fermentans</i>	AY497672	۱۰۰	مشهد	Y6
			شهربابک	Y7
			لار	Y9
			زاهدان	Y10

Saccharomyces cerevisiae strain QWC_11 26S ribosomal RNA gene, partial sequence
Sequence ID: [gb|KF141670.1|](#) Length: 565 Number of Matches: 1

Range 1: 9 to 564		GenBank		Graphics		▼ Next Match ▲ Previous Match	
Score	Expect	Identities		Gaps		Strand	
1024 bits(554)	0.0	555/556(99%)		0/556(0%)		Plus/Plus	
Query 23		GGCGAGTGANGCGGCGAAAAGCTCAAATTTGAAATCTGGTACCTTCGGTGCCCCGAGTTGTA				82	
Sbjct 9		GGCGAGTGAGAGCGGCGAAAAGCTCAAATTTGAAATCTGGTACCTTCGGTGCCCCGAGTTGTA				68	
Query 83		ATTTGGAGAGGGGCAACTTTGGGGCCGTTTCCTTGTCTATGTTTCCTTGGAAACAGGACGTCAT				142	
Sbjct 69		ATTTGGAGAGGGGCAACTTTGGGGCCGTTTCCTTGTCTATGTTTCCTTGGAAACAGGACGTCAT				128	
Query 143		AGAGGGGTGAGAATCCCGTGTGGCGAGGAGTGCAGTTCTTTGTAAAGTGCCCTTCGAAGAGT				202	
Sbjct 129		AGAGGGGTGAGAATCCCGTGTGGCGAGGAGTGCAGTTCTTTGTAAAGTGCCCTTCGAAGAGT				188	
Query 203		CGAGTTGTTTGGGAATGCAGCTCTAAGTGGGTGGTAAATTCATCTAAAGCTAAATATTG				262	
Sbjct 189		CGAGTTGTTTGGGAATGCAGCTCTAAGTGGGTGGTAAATTCATCTAAAGCTAAATATTG				248	
Query 263		GCGAGAGACCGATAGCGAAACAAGTACAGTGATGGAAAGATGAAAAGAACTTTGAAAAGAG				322	
Sbjct 249		GCGAGAGACCGATAGCGAAACAAGTACAGTGATGGAAAGATGAAAAGAACTTTGAAAAGAG				308	
Query 323		AGTGAAAAAGTACGTGAAATTTGTTGAAAGGGGAAGGGCATTTGATCAGACATGGTGTTTTG				382	
Sbjct 309		AGTGAAAAAGTACGTGAAATTTGTTGAAAGGGGAAGGGCATTTGATCAGACATGGTGTTTTG				368	
Query 383		TGCCCTCTGCTCCTTTGTTGGGTAGGGGAATCTCGCATTTTCACTGGGCCAGCATCAGTTTTG				442	
Sbjct 369		TGCCCTCTGCTCCTTTGTTGGGTAGGGGAATCTCGCATTTTCACTGGGCCAGCATCAGTTTTG				428	
Query 443		GTGGCAGGATAAAATCCATAGGAATGTAGCTTGCCTCGGTAAGTATTATAGCCTGTGGGAA				502	
Sbjct 429		GTGGCAGGATAAAATCCATAGGAATGTAGCTTGCCTCGGTAAGTATTATAGCCTGTGGGAA				488	
Query 503		TACTGCCAGCTGGGACTGAGGACTGCGACGTAAGTCAAGGATGCTGGCATAATGGTTATA				562	
Sbjct 489		TACTGCCAGCTGGGACTGAGGACTGCGACGTAAGTCAAGGATGCTGGCATAATGGTTATA				548	
Query 563		TGCCGCCCGTCTTGAA		578			
Sbjct 549		TGCCGCCCGTCTTGAA		564			

شکل

۳. بلاست توالی ۲۶S rRNA نمونه Y3 با توالی موجود در بانک اطلاعاتی (NCBI)

کاندیدا^۱، کاندیدا ستلا^۲، ردوتورولا گلوتنیس^۳، کاندیدا
گوپیریماندی^۴، کاندیدا بونیدی^۵، کاندیدا مایلری و هانسولا نومالا^۶

3. *collucolasaTorulopsis*
4. *Torulopsis candida*
5. *Candida stellate*
6. *Rodotorulaglutinis*
7. *Candida goilireimondi*
8. *Candida boudini*
9. *Hansenulaanomalla*

کارستی و همکاران (۲۰۰۱) طی تحقیقی به جداسازی و شناسایی
مخمرها از خمیرترش‌های گندم پرداختند که نتایج تحقیق آن‌ها
نشان داد که مخمرهای جداسازی شده شامل ساکارومایسس
سرویزیه، ساکارومایسس اگزیکوس، کاندیدا کروسئی^۱،
ساکارومایسس اینوسیتاز^۲، کلوکولا سا ترولوپسیس^۳، ترولوپسیس

1. *Candida krusei*
2. *Saccharomyces inusitas*

- enzymatic amplification of DNA with thermostable DNA polymerase. *Food Science*, 239: 487–494.
- [6] Woesce, C. R. 1987. Bacterial evolution. *Microbiology Reviews*, 51: 221–271.
- [7] Wallbanks, S., Martinez-Murcia, A. J., Fryer, J.L., Phillips, B. A., and Collins, M. D. 1990. 16S rRNA sequence determination for members of the genus *Carnobacterium* and related lactic acid bacteria and description of *Vagococcussalmonarium* sp. nov. *Systematic Bacteriology*, 40: 224–230.
- [8] Saeed M., Anjum, F. M., Zahoor, T., Nawaz, H., and Rehman, S. U. 2009. Isolation and fermentation of sourdough. *Agriculture and biology*. 11: 329-332.
- [9] Lacerda, I. C. A., Miranda, R. L., Borelli, B. M., Nunnes, A. C., Nardi, R. M. D., Lachance, M., and Rosa, C. A. 2005. Lactice acid bacteria and yeast associated with spontaneous fermentations during the production of sour cassava strach in Brazil. *Food Microbiology*. 105: 213-219.
- [10] Luanngsakul, N., Keeratipibul, S., Jindamorakot, S., and Tnanasupawat, S. 2009. Lactic acid bacteria and yeasts isolated from the starter doughs for chinese steamed buns in Thailand. *Food Science and Technology*. 42: 1404-1412.
- [11] Torres-Llanez, M. J., Vallejo-Cordoba, B., Diaz-Cinco, M.E, Mazorra-Manzano, M. A., and Gonzalez-Cordoba, A. F. 2006. Chareterization of the natural microflora of artisanal mexicanfersco cheese. *Food Control*. 17: 683-690.
- [12] Angelis, M. De., et al. 2006. Fermentation by selected sourdough lactic acid bacteria to decrease coeliac intolerance to rye flour. *Cereal Science*. 43: 301–314.
- [13] Fell, J., Boekhout, T., Fonseca, A., Scorzetti, G., Statzell-Tallman, A. 2000. Biodiversity and systematics of basidiomycetous yeasts as determined by large - subunit rDNA D1/D2 domain sequence analysis. *Systematic and Evolutionary Microbiology*. 50:1351–71.
- [14] Vuyst, L. D., and Neysens, P. 2005. The sourdough microflora: biodiversity and metabolic interactions. *Food Science and Technology*. 16: 43-56.
- [15] Vernocchi, P., Valmorri, S., Gatto, V., Torriani, S., Gianotti, A., Suzzi, G., Guerzoni, بودند [۱۷]. برنیت و همکاران (۲۰۰۷) بیان کردند که فلور مخمیری خمیر ترش اغلب یکنواخت است و به طور کلی مخمرهای خمیرترش مربوط به کاندیدا مایلری یا گونه های وابسته به ساکارومایسس سرویزیه است [۱۸].
- ## ۴- نتیجه گیری
- نتایج حاصل از این پژوهش نشان داد که خمیرترش های ایرانی یک منبع غنی از مخمر هستند. مخمرهای ایزوله شده و جداسازی شده از خمیرترش های جمع آوری شده شامل ساکارومایسس سرویزیه، ساکارومایسس اگزیکوس، ایساتچنیکا اورتالیس، تورولوسپورا فرانسیسکا، تورولوسپورا دلبروکی و پیشیا فرمتاس بودند که بیشترین نمونه ها مربوط به دو گونه ساکارومایسس سرویزیه و ساکارومایسس اگزیکوس بودند.
- ## ۵- تشکر و قدردانی
- بدینوسیله نویسندگان از خانم مهندس سمانه فرجی و خانم مهندس نازنین شیرنگی به دلیل همکاری هایی که در انجام این تحقیق داشته اند کمال تقدیر و تشکر را دارند.
- ## ۶- منابع
- [1] Rehman, S. U., Paterson, A., and Piggott, J. R. 2006. Flavourin sourdough breads: a review. *Food Science and Technology*. 17: 557-566.
- [2] Rajabzadeh, N. 2005. Breed Technology. Tehran University Press.
- [3] Axelsson, L. 2004. Lactic acid bacteria: classification and physiology. In: Lactic acid bacteria. Microbiology and functional aspects. Salminen S, von wright A. (3th Edition). Marcel Dekker, New York: 1–72.
- [4] Lane, D. J., Pace, B., Olsen, G.J., Stahl, D.A., Sogin, M.L., and Pace, N.R. 1985. Rapid determination of 16S ribosomal RNA sequences for phylogenetic analysis. *Proceedings of the National Academy Sciences of the USA*, 82: 6955–6959.
- [5] Saiki, R. K., Gelfand, D. H., Stoffel, S., Scharf, S. J., Higuchi, R., Horn, G. T., Mullis K. B., and Erlich, H. A. 1988. Primer-directed

- [17] Corsetti, A., Lavermicocca, P., Morea, M., Baruzi, F., Tosti, N., and Gobbetti, M. 2001. Phenotypic and molecular identification and clustering of lactic acid bacteria and yeast from Italy. *Food Microbiology*.64: 95-104.
- [18] Brandt, M. J. 2007. Sourdough products for convenient use in baking. *Food Microbiology*.24: 161-64.
- M. E., and Gardini, F. 2004. A survey on yeast microbiota associated with an Italian traditional sweet-leavened baked good fermentation. *Food Research International*.37: 469-476.
- [16] Katina, K. 2005. Sourdough: a tool for the improved flavour, texture and shelf-life of wheat bread. VTT Biotechnology. VTT Technical Research Centre of Finland, 569: 13-41, 53-75.

Identification of yeasts isolated from native Iranian sourdough using PCR technique

Akbariyan Meymanad, M. J. ¹, Khomeiri, M. ^{2*}, Sadeghi Mahoonak, A. R. ², Alami, M. ²

1. MSc. in Food Science and Technology. Gorgan university of agricultural sciences and natural resources.

2. Associate professor. Department of Food Science and Technology. Gorgan University of Agricultural Sciences and Natural Resources.

(Received: 93/1/18 Accepted: 93/5/24)

The sourdough is a paste that is made up of water and flour and yeasts and lactic acid bacteria are its key microorganisms. Sourdough fermentation process is based on lactic and alcoholic fermentation that is done by lactic acid bacteria and yeasts respectively. Also these microorganisms play an important role in improving the flavor, texture and shelf life of bakery products. In this research, samples of sourdough were collected from different regions of Iran to verify the yeast flora, were studied. To achieve this aim the yeasts isolated by the colony morphology method and then had reproduced 26S rRNA gene with general primers for identification exactly. The sections that replicated sent to bioscience company UK for Sequencing. Then compare the resulting sequence with sequences in the gene bank (NCBI), the yeast species studied were identified. The results showed that the yeasts isolated included *Saccharomyces cerevisiae*, *Saccharomyces exiguus*, *Issatchenkia orientalis*, *Torulaspora franciscae*, *Torulaspora delbrueckii*, *Pichia fermentans* that dominant species related to *Saccharomyces cerevisiae* and *Saccharomyces exiguus*.

Keywords: Sourdough, Colony morphology method, 26S rRNA gene, Yeast.

* Corresponding Author E-Mail Address: khomeiri@gau.ac.ir